gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Veiligheid, Vergunningen en Toezicht
E-mailadres: s.vandemaat@barneveld.nl
Telefoonnummer: 0611329972

Raadsvoorstel nr. 3633
Barneveld, 13 augustus
Portefeuillehouder: J. van der Tak

Onderwerp: Toekomstbestendige brandweerzorg Barneveld-dorp

Samenvatting raadsvoorstel

Omdat de nevenstalling vanaf 2027 zal vervallen op de huidige locatie, is in samenwerking met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) en adviesbureau Berenschot een quickscan uitgevoerd om in beeld te brengen welke scenario's voor een toekomstbestendige brandweerzorg mogelijk zijn. Uit deze quickscan komen twee mogelijke scenario's naar voren, namelijk 1) nevenstalling op gunstige locatie, 2) hoofdpost HVC zonder nevenstalling. Vanwege meer mogelijkheden voor het behouden en werven van vrijwilligers en het behouden van een goede bezetting, wordt voorgesteld om in te stemmen met het voorstel om het scenario 'nevenstalling op een gunstige locatie' nader te onderzoeken en uit te werken.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het voorstel om het scenario 'nevenstalling op een gunstige locatie' nader te onderzoeken en uit te werken.
2. In te stemmen met het aanwenden van het in het MIP 2025 opgenomen budget (€52.000) voor het locatieonderzoek.

1. Inleiding

Aanleiding
In Barneveld wordt de brandweerzorg geleverd vanuit het Hulpverleningscentrum (HVC) en een nevenstalling. De nevenstalling van Barneveld is in 2018 geopend als tijdelijke oplossing. Na de regionalisering van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden was de nevenstalling een oplossing om de vrijwilligers van Barneveld-dorp brandweerzorg te kunnen leveren in het eigen dorp. Het afgesloten huurcontract is in 2018 voor negen jaar vastgesteld tot september 2027. De verwachting was destijds dat in de woonwijk Bloemendal voldoende vrijwilligers zouden komen te wonen.

Tussentijdse evaluatie
In februari 2024 is de nevenstalling geëvalueerd (B-3.14 Memo B&W over evaluatie nevenstalling brandweer Barneveld-dorp). De uitkomst was dat er een verbetering te zien is van de uitruktijden van de vrijwilligers ten opzichte van de uitruktijden vanaf het HVC, met name in de avond, nacht en weekend.

Analyse
Om toekomstbestendige brandweerzorg in Barneveld te bewerkstelligen, is door adviesbureau Berenschot een analyse gemaakt van het dekkingsplan, de feitelijke gegevens van uitrukken, informatie over de vrijwilligers, ontwikkelingen in ruimtelijke ordening en infrastructuur binnen Barneveld-dorp, de bevolkingsprognose en de verwachte demografische ontwikkelingen in de gemeente.

Voor dit onderzoek zijn een aantal randvoorwaarden gesteld, namelijk:
1. de brandweerpost HVC aan de Nijkerkerweg 119 te Barneveld blijft de volledig uitgeruste hoofdpost, het verplaatsen van de hoofdpost is geen reëel scenario;
2. de eerste uitruk kan vanuit de eigen gemeenschap, met de huidige vrijwilligers, worden gedaan;
3. de betrokkenheid en motivatie van vrijwilligers;
4. de kosten.

Uitkomst analyse
De analyse in de quickscan heeft geleid tot twee mogelijke scenario's:

1. nevenstalling op een gunstige locatie;
2. hoofdpost HVC zonder nevenstalling.

Adviesbureau Berenschot adviseert om scenario 1 verder te onderzoeken. Op het eerste oog lijkt scenario 2 - hoofdpost HVC zonder nevenstalling - de meest logische keuze om verder te onderzoeken. De kosten zijn lager en er wordt voldaan aan de dekkingseisen. Nader beschouwd adviseert Berenschot echter toch scenario 1, omdat dit scenario betere garanties biedt voor het werven en behouden van vrijwilligers tegen relatief geringe meerkosten. Op dit moment staat de bezetting tijdens kantoortijden al onder druk. Als er gedurende kantoortijden geen volledige bezetting meer kan worden gegarandeerd met vrijwilligers, dan zal de bezetting moeten worden aangevuld met beroepspersoneel. Hierbij geldt dat 1 fte beroepspersoneel extra, globaal dezelfde kosten oplevert als de nevenstalling.

Motie Brandweerlocatie Barneveld Centrum
In de raadsvergadering van 10 juli 2024 is een motie aangenomen waarbij Lokaal Belang en SGP het college hebben verzocht bij het reeds gestarte onderzoek de mogelijkheid voor een uitrijpost voor de
brandweer aan de zuidoostzijde Barneveld te betrekken. Tevens de mogelijkheid te onderzoeken om in deze nieuwe uitrijpost in samenwerking met de VGGM een ambulancepost te realiseren om op die manier de huidige aanrijtijden (ook richting Stroe/Kootwijk/Kootwijkerbroek/Garderen) waar mogelijk te verkorten.

We hebben uw verzoek met betrekking tot de ambulancepost doorgegeven aan Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM). Hen is gevraagd om dit mee te nemen in hun integrale afweging met betrekking tot de positie van ambulanceposten in de regio.

Kadernota 2025
Met de besluitvorming over de Kadernota 2025 is alleen het budget voor de voorbereiding van het onderzoek in 2025 uit het MIP vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de raad voor aanwending een separaat raadsvoorstel zal ontvangen. Met dit raadsvoorstel wordt hier invulling aan gegeven.

2. Beoogd effect

Het verder uitwerken van een scenario leidt tot de volgende stap in het inrichten van toekomstbestendige brandweerzorg in Barneveld wanneer de tijdelijke oplossing met nevenstalling op de huidige locatie afloopt in september 2027.

3. Argumenten

1.1 De huidige situatie met het HVC en de nevenstalling in Barneveld eindigt in september 2027. Daarom is het nodig om voor te bereiden op een keuze voor de toekomstige inrichting van brandweerzorg in Barneveld.
Het contract loopt af. De huidige nevenstalling heeft een beperkte inrichting en voldoet niet aan de eisen die in de toekomst gesteld zullen worden. Een keuze over de nevenstalling is daarom nodig.

1.2 Met een nevenstalling op een gunstige locatie is het mogelijk om de huidige brandweervrijwilligers te behouden en te werven vanuit de nieuwbouwwijken ten zuiden van de kern.
Omdat de huidige locatie van de nevenstalling relatief dichtbij het HVC ligt, is het logisch om in het licht van werving van vrijwilligers in nieuwe woonwijken te zoeken naar een locatie die gunstiger gelegen is dan de huidige locatie van de nevenstalling. Tegelijkertijd moet de nieuwe locatie voor de huidige vrijwilligers goed bereikbaar zijn. Hierdoor kan de eerste uitruk altijd vanuit de eigen gemeenschap worden gedaan, wat een positief effect heeft op de motivatie van de vrijwilligers.

1.3 De bezetting tijdens kantoortijden staat onder druk, en aanvullen van bezetting met beroepspersoneel bij tekorten is kostbaar. Hierbij geldt dat 1 fte beroepspersoneel dezelfde kosten oplevert als de nevenstalling.

Brandweervrijwilligers zijn tijdens kantooruren vaak op een andere locatie voor werk dan tijdens de avond, nacht en weekend. Dit bemoeilijkt het vullen van een volledige bezetting tijdens kantoortijden. Wanneer motivatie van huidige vrijwilligers daalt en daardoor vrijwilligers stoppen, neemt het risico op tekorten in de bezetting verder toe. Wanneer tekorten in bezetting opgevuld moeten worden met beroepspersoneel, betekent dit een significante salariskostenpost. Het behouden van een nevenstalling is gunstig voor de motivatie en behoud van huidige vrijwilligers, en voor potentiële werving vanuit nieuwe woonwijken.

1.4 Zonder nevenstalling zullen niet alle uitrukken in Barneveld-dorp gedaan kunnen worden door de vrijwilligers uit Barneveld.

In de situatie waarbij uitrukken alleen vanuit het HVC gebeuren, zullen brandweereenheden vanuit omliggende gemeenten sneller aanwezig kunnen zijn in de zuidelijke wijken van Barneveld. Daardoor kunnen de vrijwilligers vanuit Barneveld niet meer hun eigen gebied bedienen. Dit heeft een nadelig effect op de motivatie en betrokkenheid van de brandweervrijwilligers.

4. Kanttekeningen

1.1 Het inrichten van een nieuwe locatie voor de nevenstalling kost geld.

Vergeleken met het scenario zonder nevenstalling vraagt een nieuwe locatie voor een nevenstalling een investering. Deze investering is nodig voor het bepalen van een geschikte locatie, het verwerven of huren van de locatie en het inrichten van de locatie als nieuwe nevenstalling.

1.2 Voor de nieuwe nevenstalling moet een geschikte en beschikbare locatie gevonden worden die bereikbaar is voor de huidige vrijwilligers, maar ook gelegenheid geeft om vrijwilligers te werven in nieuwbouwwijken.

Voor het bepalen van een nieuwe locatie is nader onderzoek nodig. Het vinden van een geschikte en beschikbare nieuwe locatie voor de nevenstalling is naar verwachting een uitdaging.

1.3 Met een HVC en een nieuwe nevenstalling is het materieel verdeeld over twee locaties.

Zowel op het HVC als in de nieuwe nevenstalling zal een deel van het materieel komen te staan. Dit betekent dat er geen centrale plek is waar alle brandweermaterieel in Barneveld gestationeerd is. Inzetten van specifiek materieel of specialistische voertuigen zal vanuit het HVC blijven komen.

5. Financiën

De financiële kant van het scenario is in dit onderzoek nog niet in detail uitgewerkt. Voor het locatieonderzoek en de ontwikkeling en realisatie van een nevenstalling is een investering opgenomen in het uitvoeringsplan MIP 2025 (bijlage 5. Kadernota 2025-2028):

- 2025: voorbereiding onderzoek €52.000
- 2026-2027: ontwikkeling en realisatie €1.878.000

Met de besluitvorming over de Kadernota 2025 is alleen het budget 2025 uit het MIP vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de raad voor aanwending een separaat raadsvoorstel zal ontvangen. Met dit raadsvoorstel wordt hier invulling aan gegeven.

Over de MIP budgetten 2026-2027 is nog geen besluit genomen. De benodigde budgetten na 2026 worden, mede op basis van de resultaten van het locatieonderzoek, op een later moment aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

De quickscan is uitgevoerd met nauwe betrokkenheid van een begeleidingscommissie. In deze begeleidingscommissie zaten leden van de vrijwillige brandweer uit Barneveld-dorp, vertegenwoordiging vanuit

VGGM en de gemeente Barneveld. De scenario's zijn ter toetsing en bespreking voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Inwoners van de gemeente zijn niet betrokken geweest bij het uitvoeren van het onderzoek.

b) Communicatie

Na besluitvorming door uw raad wordt het besluit gecommuniceerd met VGGM en specifiek met de leden van de vrijwillige brandweer uit Barneveld-dorp.

6. Vervolgstap

Wanneer uw raad instemt met een nader verdiepend onderzoek naar scenario 'nevenstalling op een gunstige locatie' zal er een locatieonderzoek plaatsvinden. Het locatieonderzoek zal starten in 2025 en heeft een aantal maanden doorlooptijd. Hiermee hebben we voldoende tijd voor het onderzoek voordat het contract van de huidige nevenstalling afloopt in 2027.

7. Bijlagen

Bijlage 1. Rapport Toekomstbestendige brandweerzorg in Barneveld-dorp
Bijlage 2. Brief VGGM nevenstalling Barneveld-dorp
Bijlage 3. Raadsbesluit Toekomstbestendige brandweerzorg in Barneveld-dorp

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak